

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: Pr- e-post
Saksnummer:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 17.03.22

Sak 2022/13: Delbehandling 1 av søknad om tillatelse til rive/bygge- og ledningsarbeid, Stangnes

Bakgrunn

Kragerø kommune ved Virksomhet eiendom har 07.03.22 søkt om tillatelse til å rive utedo og erstatte med nytt toalettanlegg, og å legge vann og avløpsledninger, samt jordkabel for strøm på Stangnes.

Det er gitt byggetillatelse fra Kragerø kommune etter behandling som dispensasjons-sak i LNFR-områder og Statlig planretningslinje for strandsonen.

Søker har ikke vært klar over at det også må innhentes tillatelse etter verneforskriften for nasjonalparken. Virksomhet eiendom har inngått avtale med byggentreprenør, gravefirma og Kragerø turlag. Siktemålet er at toalettanlegget skal tas i bruk i juni. Byggentreprenør har ønske om å starte sin del av jobben ca. 1. april. Tidligere utedo er revet og fjernet. Riving av betongfundamentet er påstartet.

Forvalter var på befaring 16.03.22 med Virksomhet eiendom og åpnet for at saken kan behandles i to trinn med behandling av rive/byggedelen pr. e-post og behandling av ledningsdelen i styremøte 22. april. Se vedlagte situasjonsplan og tegninger av tidligere og omsøkt bygg i vedlegg.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter verneforskriften for nasjonalparken- § 3 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til: a) Ombygging og mindre utvidelse av bygninger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.

Det er følgende retningslinjer til a) i forvaltningsplanen: *Det kan gis tillatelse til tilbygg i forbindelse med innlegging av vann og avløp når samlet bebygd areal på eiendommen med omsøkt tilbygg ikke overstiger 100 kvadratmeter og tilbyggets høyde ikke overstiger 4,5 meter over naturlig terreng, samt at tiltaket ikke har vesentlig negativ landskapsvirkning, er negativt for allment friluftsliv eller kan være til skade for naturverdier. Retningslinjen innebærer at det ikke vil bli gitt tillatelse til tilbygg når samlet bebygd areal på eiendommen med tilbygg overstiger 100 kvadratmeter. Form, materialbruk og farge skal tilpasses eksisterende bygning. Det kan settes krav til utforming. Tiltakene krever også tillatelse fra bygnings-myndigheten (kommunen). Normalt vil søknader først bli behandlet av nasjonalparkforvaltningen, deretter av bygningsmyndigheten. Bygningsareal oppgis som bebygd areal – BYA.*

Forvalters vurdering

Søknaden faller inn under § 3a med tilhørende retningslinjer. Formålet er å legge inn vann og avløp. Det nye toalettanlegget vil bli på 14 kvadratmeter og samlet areal vil øke med ca. 1 kvadratmeter til 83 kvadratmeter. Det er en mindre utvidelse og størrelsen på samlet bebyggelse areal er innenfor retningslinjen. Høyden på bygget er ca. 3,5 meter, det er også innenfor retningslinjen. Det nye bygget kommer på samme sted som det gamle og har ikke negativ landskapsvirkning. Bygget vil ikke være til skade for naturverdier, da arealet som er direkte berørt er omgitt av plenareal og transport av materialer og redskap vil være i opparbeidet sti. Tiltaket er positivt for allment friluftsliv, da Stangnes er mye brukt som sikret friluftsområde. Tiltaket primært er rettet mot allmennheten, men vil også lette Kragerø turlags drift av stedet med enkel servering til besøkende i helgene. Forvalter har ikke vurdert byggets form, men den vil antakelig oppfattes som noe «retro», og vil passe bedre inn sammen med de vernede bygningene enn et bygg med «moderne» uttrykk.

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Situasjonen på byggeplassen med omkringliggende grasplen og adkomst på opparbeidet sti er oversiktlig. Kunnskapen om naturverdiene er tilstrekkelig.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Stangnes, Øytangen og noen holmer i Skjærgårdsparken er stedene i nasjonalparken der det er doer for allmennheten. Det er sannsynlig at det vil komme søknader om utskiftning av noen av disse i årene framover, på samme sted til samme bruk, men som mindre vesentlig utvidelse for å innfri dagens krav til tilgang med rullestol. Konsekvenser av saken for tilsvarende saker vurderes som små.

Konkret vurdering

Det står tre mellomstore asketrær inntil fjellet tre – fire meter unna der det vil bli gravd ut en grunn byggegrop for betongfundament. Der er større røtter i overflaten der det kommer en rampe, men rampen kan anlegges oppå terrenget for å unngå skade på de røttene. Imidlertid kan det vise seg at det også er større røtter bort dit der byggegropen er planlagt. Hvis det under graving viser seg at det er tilfelle, bør det åpnes for å felle ask(er) som røttene kommer fra, hvis det er sannsynlig at de vil bli sterkt svekket av gravingen.

Like ved rampen er det et større tre som antakelig er krossved. Det bør bevares.

Gravefirmaet har foreslått å felle en større selje og noen mindre bjørker i klemstre lenger nord i traseen for adkomststien, for lettere å komme fram med liten gravemaskin. Klemstra har stor landskapsverdi og kan sammenlignes med klemstra i adkomsten til besøkssenteret på Verdens ende. Etter forvalters vurdering gir trærne et grønt preg i ei klemstre som ellers består av nakent berg på begge sider, og trærne bør beholdes. Virksomhet eiendom har opplyst at en av de minste gravemaskinene antakelig vil komme fram uten felling.

Transport av materialer og redskap på adkomststien bør foregå med beltegående minidumper for å unngå kjøreskader (noe som ble gjort i forbindelse med restaureringen av hovedhuset og uthuset på Stangnes), eller med helikopter.

Rive- og byggeavfall skal fjernes og transporteres ut av nasjonalparken.

Innstilling

Kragerø kommune gis tillatelse til riving av utedo og erstatning med nytt toalettanlegg på Stangnes i 2022 som omsøkt. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 3a på følgende vilkår:

1. Asketrærne i nærheten av byggegropa skal i utgangspunktet bevares. Rampe ved toalettanlegget skal anlegges oppå terreng. Hvis det under graving av byggegrop viser seg at det er større røtter som vil føre til at asken(e) røttene kommer fra vil bli alvorlig skadde, kan asken(e) felles.
2. Et større tre ved rampen (krossved) skal bevares.
3. Trær i klemstre i trase for adkomststi kan ikke felles.
4. Transport skal foregå med beltegående minidumper på adkomststien eller med helikopter.
5. Rive- og byggeavfall skal fjernes.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Søknadens del 2 om ledningsarbeid vil bli behandlet av styret i møte 22.04.22.

Behandling

Torstein Kiil la fram følgende forslag:

Det hadde vært en fordel om anlegget også kunne ha fungert i vintermånedene. Med snøfrie vintre er trafikken på slike kyststier sterkt økende. Med den løsningen som nå er valgt, vil det kunne bli behov også for et biologisk toalett for månedene desember til april.

Det skal gjennomføres felles befarings før ledningsarbeidene starter og når arbeidene er utført.

Vedtak

Kragerø kommune gis tillatelse til riving av utedo og erstatning med nytt toalettanlegg på Stangnes i 2022 som omsøkt. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 3a på følgende vilkår:

1. Asketrærne i nærheten av byggegropa skal i utgangspunktet bevares. Rampe ved toalettanlegget skal anlegges oppå terreng. Hvis det under graving av byggegrop viser seg at det er større røtter som vil føre til at asken(e) røttene kommer fra vil bli alvorlig skadde, kan asken(e) felles.
2. Et tre ved rampen (krossved) skal bevares.
3. Trær i klemstre i trase for adkomststi kan ikke felles.
4. Transport skal foregå med beltegående minidumper på adkomststien eller med helikopter.
5. Rive- og byggeavfall skal fjernes.
6. Det hadde vært en fordel om anlegget også kunne ha fungert i vintermånedene. Med snøfrie vintre er trafikken på slike kyststier sterkt økende. Med den løsningen som nå er valgt, vil det kunne bli behov også for et biologisk toalett for månedene desember til april.
7. Det skal gjennomføres felles befarings før ledningsarbeidene starter og når arbeidene er utført.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Vedlegg

-Situasjonsplan

-Tegning tidligere bygg

-Tegning nytt bygg

-Foto asketrær

Utskrift til

Kragerø kommune, Virksomhet eiendom

.